

6.

Stanovisko

miestneho kontrolóra

k návrhu rozpočtu

Mestskej časti Bratislava - Vajnory

na rok 2015

a prognózy na roky 2016 a 2017

Mestská časť Bratislava - Vajnory

S t a n o v i s k o

miestneho kontrolóra k návrhu rozpočtu Mestskej časti Bratislava - Vajnory na rok 2015 a prognóza na roky 2016 a 2017

V zmysle § 18f, odsek I, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z.n.p.)

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Vajnory na roky 2015 a prognózy na roky 2016 – 2017.

Rozpočtový proces územnej samosprávy je regulovaný zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon“). Od roku 2009 bolo zavedené **programové rozpočtovanie v miestnej a regionálnej samospráve počnúc rozpočtom** a novelou zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 69/2012 Z.z. bola upravená povinnosť v návrhu rozpočtu verejnej správy uvádzať ako súčasťou rozpočtu aj **schválený rozpočet verejnej správy na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu verejnej správy za predchádzajúce dva rozpočtové roky.**

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Rozpočet obce je nástrojom realizácie koncepcie ekonomického a sociálneho rozvoja daného územia, nástrojom presadzovania poslania územnej samosprávy, nástrojom financovania volebných programov, nástrojom realizácie regionálnych a lokálnych záujmov a preferencií obyvateľov žijúcich na danom území. V nadväznosti na systém rozpočtovania verejnej správy ako celku je neoddeliteľnou súčasťou ovplyvňujúcou dlhodobý ekonomický potenciál rozvoja celého regiónu. Z pohľadu inštitucionálneho je zároveň **dôležitým nástrojom riadenia obce** jej orgánmi v nadväznosti na ich kompetencie a vzájomné vzťahy.

Kvalita rozpočtu, jeho naplnenie či prípadná výška odchýlok skutočného hospodárenia oproti schválenému rozpočtu sa odvíja od **kvality odhadu**

- **príjmov** rozpočtu, najmä **daňových** príjmov plynúcich z miestnych daní, **nedaňových príjmov z vlastníctva** a predaja majetku, podielov na daniach v správe štátu, **dotácií** zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,
 - **výdavkov** rozpočtu, t.j. na kvalitnom odhade budúcich potrieb, ako kapitálových (investičných), tak bežných (neinvestičných) súvisiacich so **zabezpečením fungovania samosprávy**. Bežné potreby sú zväčša z dlhodobého hľadiska stabilné s tendenciou mierneho rastu, sú to najmä obligatórne výdavky vyplývajúce zo zákona,
 - **výdavkov na financovanie nových potrieb**, najmä s ohľadom na plánovaný ekonomický a sociálny rozvoj predmetného územia vyplývajúci z volebných programov,
 - **neistôt**, nepredvídateľných zmien rozpočtu počas roku ovplyvnených mimoriadnymi udalosťami ako sú živelné pohromy - napr. povodne, poklesom výkonnosti ekonomiky a pod. Preto sa vytvárajú v rozpočte **plánované rezervy**.
- Rozpočet obce je **významným finančným plánom**, podľa ktorého obec počas roka hospodári.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákonov:

- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- novela zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov,
- novela zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení,
- Opatrenie MF SR, ktorým sa ustanovuje ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z .n. p.
- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z n. p.,
- zákon č. 69/2012 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mestskej časti

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecnými záväznými nariadeniami (VZN) mestskej časti, ktorými sú upravené povinnosti daňového a poplatkového charakteru, najmä

- VZN č.9/2008 o dani za užívanie verejného priestranstva
- VZN č.1/2010 o výške a spôsobe platby príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ BA – Vajnory
- VZN č.8/2008 o dani za psa
- VZN č. 2/2008 o dani za nevyhnutné hracie prístroje
- VZN č. 3/2004 o hospodárení s majetkom vo vlastníctve mestskej časti Bratislava – Vajnory a majetkom hlavného mesta SR Bratislavy zvereným do správy mestskej časti Bratislava – Vajnory a i..

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mestskej časti

Návrh rozpočtu bol zverejnený v mestskej časti obvyklým spôsobom, ako aj na webovej stránke obce v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

3. Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu

Návrh rozpočtu obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mestskej časti, čím sa podstatne zvýšila informačná hodnota tohto dokumentu a súčasne sa implementujú základy pre plánovanie výdavkov v strednodobom časovom horizonte s možnosťou konfrontovať plány obce so skutočnosťou, t.j. prezentovať v rozpočte ciele (výkonnosť samosprávy) a monitorovať ich dosahovanie.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Ekonomické oddelenie mestskej časti po vlastnej analýze a prerokovaní vo finančnej komisii pri miestnom zastupiteľstve, navrhlo východiskové ukazovatele rozpočtu roku 2013, ktoré obsahujú návrh príjmovej časti rozpočtu, ďalej výšku nevyhnutných výdavkov do návrhu rozpočtu podľa jednotlivých rozpočtových kapitol a návrhy limitov a výšky dotácií pre organizácie zriadené mestskou časťou. Na základe týchto východiskových ukazovateľov bol spracovaný súhrnný rozpočet na rok 2013.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Obec je povinná zostaviť svoj **bežný rozpočet** ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov.

Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce alebo vyššieho územného celku z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania. Kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce. Finančnými operáciami sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov.

Kombináciou týchto metód bol pripravený návrh rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Vajnory na roky 2015, 2016 a 2017 (ďalej len „viacročný rozpočet“), ktorý bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 583/2004 Z. z.“), zohľadňuje ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2015 – 2017 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu.

D. PRÍJMY

Bežné príjmy mestskej časti tvoria daňové príjmy, nedaňové príjmy, granty a transfery. Súčasťou bežných príjmov sú aj príjmy rozpočtovej organizácie, ktoré vstupujú do rozpočtu mestskej časti v plnej výške. Kategória 300 rozpočtovej klasifikácie - granty a transfery je svojou povahou špecifická, nakoľko transfery v takej výške, ako sú prijaté do rozpočtu, sú zahrnuté aj do výdavkov rozpočtu na konkrétny účel. Súčasťou návrhu rozpočtu mestskej časti na rok 2015 je aj návrh tvorby a použitia mimorozpočtových peňažných fondov, ktoré sú sledované v rámci finančných operácií. Medzi finančné operácie príjmové patria najmä návratné finančné výpomoci (napr. úvery, pôžičky a pod.), príjmy z predaja majetkových účastí a prevody z fondov. V roku 2015 je rozpočtovaný kontokorentný úver na prekrytie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami rozpočtu mestskej časti vo výške 100.000,- €.

Daňové príjmy sú v zákone o rozpočtových pravidlách definované ako vlastné príjmy a použitie týchto prostriedkov je v plnej kompetencii mestskej časti. Pozostávajú zdaní v správe mestskej časti a z daní v správe hlavného mesta, ktorých podiel je určený Štatútom hlavného mesta SR Bratislavy a je vlastným príjmom mestskej časti. Daňové príjmy v roku 2015 sú rozpočtované v sume 1 657 100,- €, t.j. zvýšenie oproti roku 2014 o 3,09 %

Výnos dane z príjmov fyzických osôb mestská časť rozpočtuje vo výške 1.005.000,- €. V zmysle zákona c. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, výnos dane z príjmov fyzických osôb je príjmom rozpočtov obcí. Výnos dane sa rozdeľuje podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády o rozdelení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy c.668/2004 Z.z. Podiel na výnose tejto dane je mestským častiam mesačne poukazovaný magistrátom. Tento podiel je v

zmysle Štatútu hlavného mesta prerozdeľovaný v pomere 68 % pre hlavné mesto a 32 % pre mestské časti, z čoho sú každoročné mestským zastupiteľstvom schvaľované koeficienty na prerozdeľovanie pre jednotlivé mestské časti.

Nedaňové príjmy sú na rok 2015 rozpočtované vo výške 199.370,- €, t.j. oproti roku 2014 sú znížené o 15.08 %. Znížený je príjem z prenájmu budov, kde boli v roku 2014 uhradené pohľadávky z minulých rokov, čiastočne zníženie príjmu z prenajatých pozemkov a v neposlednom rade aj príjmy z prenájmu ľadovej plochy z titulu vývoja poveternostných podmienok a očakávaných vratiek za neodohraté zápasy v sezóne 2014/2015.

Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku sú oproti roku 2014 znížené o 12,21%. Pri rozpočtovaní príjmov z prenájmu pozemkov, budov, objektov a priestorov, sme vychádzali zo súčasných zmluvných vzťahov za prenájom majetku mestskej časti.

Administratívne poplatky v rámci kategórie 220.

Na rok 2015 sú rozpočtované v objeme 23.600 €, oproti roku 2014 zvýšené o 8 %.

Kategóriu 223 - **poplatky a platby** z nepriemyselného a náhodného predaja tovarov a služieb tvoria príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb a na rok 2015 sú rozpočtované v sume 97.670,- €.

Kapitálové príjmy v sebe zahŕňajú príjem z predaja hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ktorý spĺna kritériá hmotného a nehmotného majetku. Na rok 2015 sú kapitálové príjmy rozpočtované vo výške 193.520,- €.

E. VÝDAVKY

V rámci rozpočtu mestskej časti sú výdavky bez finančných operácií na rok 2015 rozpočtované vo výške 2.609.100,- €,

Bežné výdavky sú na rok 2015 rozpočtované vo výške 2.095.180,- €. V porovnaní s upraveným rozpočtom na rok 2014 je to nárast o 70.481,34 €, t.j. 3,48%,

Kapitálové výdavky sú na rok 2015 rozpočtované vo výške 513.929,- €, čo predstavuje oproti upravenému rozpočtu na rok 2014 zvýšenie o 97.060,91 €. Uvedený nárast ovplyvňujú predovšetkým rozpočtované výdavky na dokončovanie práce kultúrneho zariadenia a vybudovanie cyklotrasy v úseku ŽST Východné – ŽST Vajnory.

F. FINANČNÉ OPERÁCIE

„Mestská časť rozpočtuje použitie časti rezervného fondu v rokoch 2015 a 2016, účelovo na kúpu časti objektu pizzerie na ulici Alviano do výšky určenej znaleckým posudkom. Pri prerokovaní záverečného účtu za rok 2014 bude navrhnuté vysporiadanie prebytku rozpočtu okrem zákonnej povinnosti tvorby rezervného fondu aj tvorba Fondu na obnovu a skrášlenie Vajnôr

Finančné operácie výdavkové pozostávajú predovšetkým z platieb za istiny úverov, za pôžičky, návratné finančné výpomoci, kapitálovú účasť, ako aj z amortizácie istiny úverov použitých v minulých rokoch. Mestská časť má v rámci finančných operácií výdavkových rozpočtované splátky istiny úverov zobratých na výstavbu materskej školy od Prima banky Slovensko, a.s. a na zvýšenie základného imania Vajnorskej podpornej spoločnosti, s.r.o. zo Slovenskej sporiteľne, a.s. za účelom zabezpečenia rekonštrukcie kultúrneho zariadenia, a to v celkovej výške 218.895 €.

Finančné operácie príjmové patria najmä návratné finančné výpomoci (napr. úvery, pôžičky a pod.), príjmy z predaja majetkových účastí a prevody z fondov. V roku 2015 je rozpočtovaný kontokorentný úver na pokrytie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami rozpočtu mestskej časti vo výške 100.000,- €.

K 31.01.2015 je zadlženosť mestskej časti **42,66 %**.

K 31.12.2015 pri zodpovednom splácaní úverov by mala zadlženosť mestskej časti predstavovať 34,10 %. Táto zadlženosť je počítaná pri poskytnutí a následnom splácaní všetkých úverov – na materskú školu, ako aj na zvýšenie základného imania.

G. PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Predloženým návrhom viacročného rozpočtu bola splnená povinnosť uložená obciam v §4, ods. 5 a 21b zákona č. 583/2004 Z. z. zostaviť **programový rozpočet** ktorý v súlade s § 4 ods. 5 obsahuje rozpočet aj zámery a ciele, ktoré bude mestská časť realizovať z výdavkov rozpočtu.

Pri tvorbe programového rozpočtu ide hlavne o vytvorenie programovej štruktúry (tvorba programov, podprogramov, prvkov, projektov), formulovanie zámerov a cieľov, vytvorenie merateľných ukazovateľov a následné rozdelenie výdavkov rozpočtu do jednotlivých programov, podprogramov, prvkov, projektov.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, člení sa na programy, ktoré predstavujú jednotlivé aktivity a vo vzájomných vzťahoch uvádza rozpočtové výdavky a očakávané výstupy. Jednotlivé programy obsahujú hodnotiace prvky, pomocou ktorých je počas rozpočtového obdobia možné monitorovať a hodnotiť skutočné plnenia predpokladaných programov v nadväznosti na plnenie rozpočtu.

Každý program obsahuje zámer, ktorý je stručne formulovaný a vyjadruje budúci stav, ktorý chce mestská časť v konečnom dôsledku dosiahnuť realizáciou príslušných cieľov programov a ich podprogramov. Cieľ je forma na vyjadrenie výstupu (tovary a služby produkované mestskou časťou) alebo výsledku (spoločensko-ekonomické zmeny spôsobené plnením programov). Všetky ciele sú konkrétne naformulované so stanoveným merateľným ukazovateľom - nástroj na hodnotenie a monitorovanie plnenia cieľa, ktorý definuje výsledok (informuje o počte), alebo výstup (prezentuje zmenu), ktorý sa má dosiahnuť plnením cieľa.

H. Záver

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených legislatívnych úprav a z vývoja hospodárenia Mestskej časti Bratislava – Vajnory za predchádzajúce roky pričom zohľadňuje všetky vplyvy na príjmovú časť rozpočtu. Zahŕňa finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu - podiely na daniach v správe štátu, dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, výnosy z vlastného majetku, finančné vzťahy k zriadeným právnickým osobám. Rozpočet výdavkov je koncipovaný tak, aby prednostne zabezpečoval krytie všetkých záväzkov vyplývajúcich z povinností samosprávy

Z hľadiska štruktúry príjmov je zrejmé, že daňové príjmy spolu príjmami z prenesených kompetencií tvoria najväčšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu. Návrh rozpočtu zahŕňa výdavky na činnosti, ktoré mestu vyplývajú zo zákonov a uzatvorených zmlúv, tak aby boli pokryté nevyhnutné požiadavky. Financovanie preneseného výkonu štátnej správy bude naďalej formou dotácii zo ŠR.

Návrh rozpočtu je verejne prístupný spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb o obecnom zriadení v z. n. p.

09.02.2015

Ing. Martin Križan
hlavný kontrolór
MČ Bratislava - Vajnory